

HANDVEST VOOR DE NEDERLANDSE FINANCIËLE SECTOR

CFA Society
Netherlands

CONTACTGEGEVENS

Perscontact: carolien@porscommunicatie.nl

Inhoudelijke informatie: hilko.debrouwer@cfanetherlands.nl

CFA Society Netherlands
Laan van Kronenburg 2
1183AS Amstelveen
Nederland

Telefoon: +31 (0)6 1065 0334

E-mail: info@cfanetherlands.nl

Website: www.cfanetherlands.nl

HANDVEST VOOR DE NEDERLANDSE FINANCIËLE SECTOR

De Nederlandse financiële sector is cruciaal als motor van de economie. Zij heeft een belangrijk aandeel in onze werkgelegenheid en maakt internationaal concurreren mogelijk. Het is van groot belang dat er meer oog komt voor de kansen die de huidige crisis biedt om de financiële sector sterker, bestendiger en vooral onderscheidender te maken. Wat echter ontbreekt in de huidige discussie is een samenhangende en duidelijke visie voor de toekomst.

De Nederlandse financiële sector moet terugkeren naar versterkte kernwaarden op basis van vijf centrale principes. Een cultuuromslag van binnenuit is noodzakelijk om publiek vertrouwen te herwinnen en een versterkte bijdrage te leveren aan economische groei. Door hierin internationaal voorop te lopen kan Nederland met een onderscheidend imago en meer kleinschalige diversiteit als financieel kennis intensief land sterker uit de crisis komen.

De beroepsvereniging van Nederlandse Chartered Financieel Analisten (CFA Nederland) heeft het initiatief genomen tot het opstellen van een handvest voor de Nederlandse financiële sector. Dit handvest omvat vijf centrale principes:

1. Ethiek moet aantoonbaar centraal komen te staan
2. De structuur van de sector moet meer op kleinschaligheid en specialismen gericht worden
3. Lange termijn klantbelangen moeten de overhand krijgen
4. Variabele beloning kan een toekomst hebben
5. Onderkennen van onderscheidend vermogen in strategisch duurzaamheidsbeleid

De financiële sector heeft zowel internationaal als nationaal te maken met een aangetast imago. Meer regelgeving vanuit de overheid is en wordt ontwikkeld maar kan niet het allesomvattende antwoord zijn omdat het voorbij gaat aan de diversiteit in de sector. Een cultuuromslag van binnenuit de sector is noodzakelijk en effectiever. De Nederlandse beroepsvereniging van Chartered Financieel Analisten staat een aanpak voor die pragmatisch en toekomstgericht is. Het uitgangspunt is om op middellange termijn het onderscheidend vermogen van de Nederlandse financiële sector te versterken. De doelstelling is om een positieve uitwerking te creëren op de werkgelegenheid binnen de sector, haar bijdrage aan de groei van de Nederlandse economie, en het internationale debat over de toekomst van de financiële sector.

Hilko de Brouwer, voorzitter CFA Nederland: "Er bestaat een gat tussen het formuleren van financiële behoeften door klanten en hoe die geïnterpreteerd worden door de sector. In de kern moet de communicatie over de toegevoegde waarde van de bestaande financiële infrastructuur en de transparantie over de geboden dienstverlening centraal staan. Dat vereist een inspanning aan beide kanten, maar met name de sector zelf kan hier veel verbeteren. De toegenomen complexiteit en kwantitatieve modellering moet gecompenseerd worden door het overtuigend beantwoorden van de vraag waarmee de financiële sector in specifieke behoeften kan voorzien met haar structuren en processen."

Frans Verhaar, bestuurslid CFA Nederland: "De Nederlandse financiële sector wordt steeds vaker als een enkele, compleet met elkaar samenhangende, groep benoemd. Het is zorgwekkend dat er voor wat betreft toezicht en regelgeving nauwelijks meer onderscheid wordt gemaakt tussen de grote diversiteit aan spelers en activiteiten binnen de sector. Verzekeraars, pensioenfondsen, banken, vermogensbeheerders, en onroerend goed bedrijven zijn in de basis wezenlijk verschillend."

5 PRINCIPES VOOR DE NEDERLANDSE FINANCIËLE SECTOR NADER TOEGELICHT

CFA Nederland heeft het initiatief genomen tot het opstellen van een handvest als bijdrage aan de brede discussie over de toekomst van de Nederlandse financiële sector. Dit handvest bestaat uit 5 principes die van een nadere toelichting zijn voorzien.

1. ETHIEK MOET AANTONBAAR CENTRAAL KOMEN TE STAAN

Naast gezondheid zijn financiën de dominante factor in het leven van alledag. In vergelijking met de gezondheidssector ontbreekt het binnen de financiële sector grotendeels aan samenhangende ethische grondbeginsels. CFA Nederland staat een raamwerk voor waarbinnen individuen zich publiekelijk onderwerpen aan de hoogste ethische normen zoals die door de jaren heen zijn uitgewerkt in de Code van Ethiek en Beginselen voor Professioneel Gedrag van het CFA Instituut. Normering heeft alleen effect als er ook een sanctiebeleid aan verbonden is: schending van ethische principes moet bestraft kunnen worden. De ethische normering van een individu moet in het ergste geval afgenomen kunnen worden.

In de huidige opzet van financiële educatie wordt te weinig aandacht besteed aan ethiek. Dit creëert een gebrek aan ethisch besef aan de basis van de industrie en moet pro-actiever opgepakt worden door onderwijsinstellingen. De Code van Ethiek en Beginselen voor Professioneel Gedrag dient hierbij als de hoogste standaard die nu al door meer dan 110.000 professionals wereldwijd wordt nageleefd.

De gemeenschappelijke kennis en begrip van ethiek vergt een persoonlijke inspanning en verplichting. Financiële organisaties kunnen wel faciliterend optreden door bijvoorbeeld interne opleidingen aan te bieden. Ethiek moet daarbij binnen de hoogste regionen van een organisatie gedragen worden en dus moeten bestuurders hun voorbeeldfunctie in woord en daad serieus nemen. Een ethisch raamwerk wordt effectiever als individuen periodiek bewust worden gemaakt van hun verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld door het aftekenen van een gedragscode. Ook de klanten van financiële instellingen hebben hun verantwoordelijkheid. Niets werkt effectiever voor het stimuleren van een ethisch raamwerk dan dat klanten nadrukkelijker selecteren op het ethische aspect van ingeschakelde adviseurs.

2. DE STRUCTUUR VAN DE SECTOR MOET MEER OP KLEINSCHALIGHEID EN SPECIALISMEN GERICHT WORDEN

In schaalvergroting is gebleken dat Nederlandse financiële instellingen geen internationaal onderscheidend vermogen hebben. Universal Banking en bankverzekeren zijn geen onverdeeld succesvolle concepten. De crisis heeft blootgelegd dat de overheid maar in beperkte mate een duurzaam vangnet kan bieden. Er zijn door de impliciete staatsgarantie aan enkele systeembanken scheve concurrentieverhoudingen ontstaan binnen met name de bancaire sector.

Voor de financiële sector als geheel geldt dat de toenemende regeldruk hogere toetredingsbarrières opwerpt voor kleinere partijen. Een doelstelling zou moeten zijn om de financiële sector meer op organisaties met focus (mogelijk kleiner) en verantwoord ondernemerschap (mogelijk ethischer) te richten en zo nieuw toekomstperspectief te creëren. Toezichhouders moeten zich hier meer op instellen in plaats van het (al dan niet onbedoeld) afdwingen van verdere schaalvergroting.

Delen van de financiële sector zijn verkocht of overgegeven aan buitenlandse spelers. Hierdoor krijgen we deels minder grip op ontwikkelingen. Een risico is dat onze internationaal erkende financiële expertise wegeeft, die onder andere door onze spaarzaamheid via pensioenfondsen en verzekeraars is opgebouwd. Er moet meer ruimte komen voor kleinschaligheid en initiatieven om binnen specialismen te opereren. Met name de lokale beleggingsindustrie biedt steeds minder variëteit en werkgelegenheid. Regulering kan geen allesomvattend antwoord bieden, maar moet meer ondersteuning en stimulans bieden voor ondernemerschap en niche spelers. Op dit moment ligt erg veel nadruk op het feit dat grote instellingen meer zekerheid en stabiliteit zouden bieden.

3. LANGE TERMIJN KLANTBELANGEN MOETEN WEER DE OVERHAND KRIJGEN

De financiële sector is verzeild geraakt in een cyclus waarin korte termijn winstgevendheid, korte termijn kapitaaldekking, en korte termijn risicoreductie de overhand hebben gekregen. Deze trends werken deels tegen elkaar in wat de vooruitzichten voor de sector niet verbetert. De oorzaak is niet enkel te wijden aan regelgevers die moeten corrigeren wat mede onder haar supervisie uit de hand is gelopen. De sector zelf moet terugkeren naar kernwaarden als transparantie, klantenbelang, en communicatie. Er liggen voor Nederland kansen om hierin internationaal voorop te lopen aangezien dit thema's voor de nabije toekomst zullen blijken te zijn. We moeten weggelopen van de waan van de dag. Gedreven door verslechterde marktvooruitzichten krijgen meetbare risico's (korte termijn gericht) momenteel meer nadruk dan niet meetbare onzekerheid (lange termijn gericht). De ruimte om pro-actief of contracyclisch te reageren wordt daardoor kleiner gemaakt. Dit is bij uitstek een terrein waarin Nederland een vooruitstrevendere rol zou moeten kunnen spelen.

4. VARIABELE BELONING KAN EEN TOEKOMST HEBBEN

Er is geen principieel bezwaar om medewerkers te laten participeren in het succes van een onderneming of om een deel van het salaris variabel te maken. Het kan een goede prikkel zijn om mensen te motiveren of om toegang te krijgen tot beperkt aanwezige kennis of ervaring. Een bonus, als die al overwogen wordt, moet weer een variabele salariscomponent worden en geen garantie zijn zonder prestatiebasis. De publiek geworden discussie over bonussen weerspiegelt het onbegrip voor met name disproportionele geldbedragen die worden toegekend op basis van intransparante doelstellingen. Daar komt bij dat bonussen een onvoorwaardelijk karakter lijken te hebben gekregen. Het moet duidelijker zijn voor alle betrokkenen waar een eventuele toekenning op gebaseerd is en deze moet over langere termijn worden uitgespreid. Beloningen moeten bijdragen aan gelijkgerichte belangen met eindklanten. Politiek opportuniste kan daarin geen oplossing bieden door het ingrijpen in individuele arbeidsovereenkomsten bij niet-overheidsgerelateerde instanties. Daar waar Europese richtlijnen normaal gesproken nauwgezet worden gevolgd, is het potentieel schadelijk voor de werkgelegenheid in de sector dat er in Nederland wordt gesproken over een cap van 20 procent.

5. ONDERKENNEN VAN ONDERSCHIEDEND VERMOGEN IN STRATEGISCH DUURZAAMHEIDSBELEID

Lange tijd bood de financiële sector beleggers een conservatief bedrijfsmodel met een stabiel dividend rendement. De vlucht naar voren werd vervolgens in belangrijke mate gebaseerd door grotere nadruk op het aandeelhoudersbelang. De bredere en collectieve belangenafweging moet echter weer terugkeren in de bedrijfsvoering. Naast aandeelhouders moet er meer oog zijn voor de belangen van klanten, werknemers, en niet in de laatste plaats de maatschappij. Shareholder value moet stakeholder value worden. Aandeelhouders, als eigenaren, zitten in de belangrijke positie om de strategie te beïnvloeden. Maar in een wereld waarin de gemiddelde periode waarover een aandeel in portefeuille wordt gehouden steeds korter wordt, ligt opportuniste op de loer. Er moet een nieuwe balans gevonden worden tussen aandeelhoudersactivisme en maatschappelijk activisme op gebieden als duurzaam ondernemingsbeleid, duurzaam beleggen, sociale impact en verantwoordelijkheid. Nederland heeft hier met haar sterke pensioenfondsen en opleidingsinstellingen een enorm onderscheidend concurrentievoordeel waarmee we internationaal voorlopers kunnen zijn van een nieuwe zingeving voor de financiële sector.

JAARLIJKSE ENQUETE VAN HET CFA INSTITUUT ONTHULT DE NODZAAK VOOR EEN CULTUUROMSLAG IN DE FINANCIËLE SECTOR

Volgens de [CFA Institute 2014 Global Market Sentiment Survey](http://www.cfainstitute.org/gmss) geloven de deelnemers aan de enquête dat er veel werk verzet moet worden voor het herstel van de integriteit van financiële markten. Onder verwijzing naar een groot gebrek aan publiek vertrouwen in de financiële sector, denken de deelnemers dat het primaire doel gericht moet zijn op het vestigen van een cultuur van ethiek en integriteit binnen financiële instellingen. De jaarlijkse enquête heeft de mening van 6,561 wereldwijde en Nederlandse leden van het CFA Instituut gepolst. Het complete Engelstalige rapport en de resultaten zijn te downloaden via: www.cfainstitute.org/gmss.

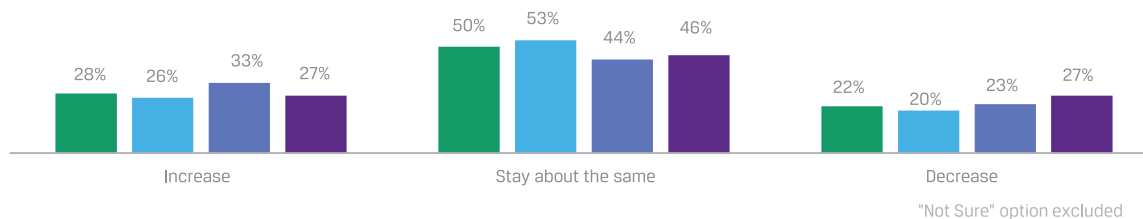
De belangrijkste conclusies uit de wereldwijde enquête zijn:

- **Cultuur van ethiek en professioneel gedrag binnen financiële instellingen moet versterkt worden.** Wereldwijd geeft 54 procent het gebrek aan een ethische cultuur binnen financiële instellingen als de voornaamste reden voor het lage vertrouwen in de sector (63 procent voor Nederland). Als meest effectieve remedie wordt een versterkte ethische cultuur vanuit het top management gezien (40 procent wereldwijd en Nederland). Nog eens zo'n 26 procent wereldwijd (19 procent voor Nederland) ziet de noodzaak om de sector sterker aan ethische codes en professionele gedragbeginselen te binden.
- **Misleidende verkoop van financiële producten is een blijvende zorg.** De verkoop en het aanprijzen van ongeschikte producten om een commissie op te strijken, of het gebrek aan het geven van een geschikt klantenadvies, blijft een van de meest bedreigende ethische aspecten in lokale markten. In vergelijking met 2012 is deze zorg gestegen van 13 procent naar 25 procent (23 procent voor Nederland).
- **De arbeidsvooruitzichten voor Nederlandse beleggingsprofessionals blijven dramatisch.** Na een absoluut dieptepunt vorig jaar zijn de vooruitzichten iets verbeterd en ziet wereldwijd 72 procent geen verbetering in de lokale arbeidsmarkt voor vermogensbeheerders (was 82 procent in 2013). Voor Nederland is dat nog steeds 90 procent na een dieptepunt van maar liefst 97 procent vorig jaar.

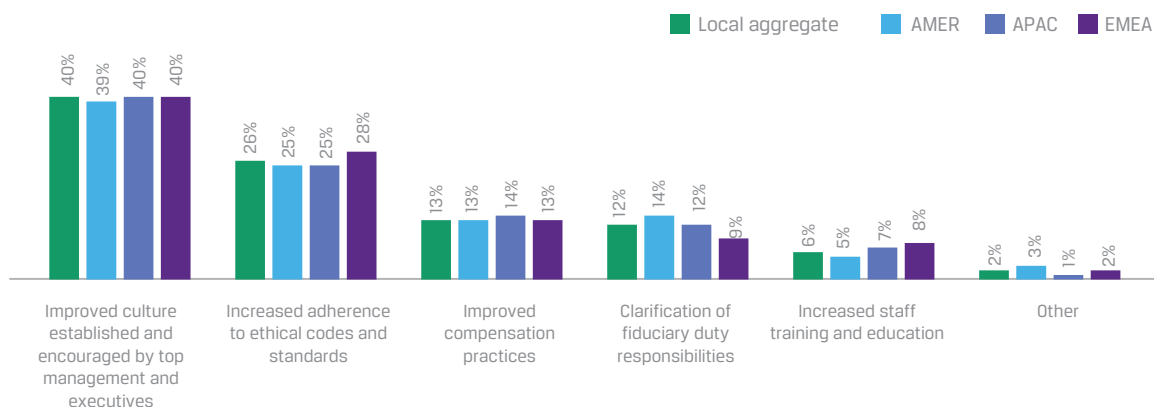
De enquête is online gehouden door het CFA Instituut van 2 oktober tot 17 oktober 2013.

Global Market Sentiment Survey 2014

Employment opportunities for investment professionals in local markets

Firm level actions most needed

"No opinion" option excluded from results.

ACHTERGROND NEDERLANDSE VERENIGING VAN CHARTERED FINANCIËEL ANALISTEN (CFA SOCIETY NETHERLANDS)

De Nederlandse vereniging van Chartered Financieel Analisten is actief onder de Engelstalige benaming CFA Society Netherlands ("CFA Nederland"). CFA Nederland is direct gelieerd aan de wereldwijd actieve organisatie CFA Institute ("CFA Instituut") die onder andere de CFA (Chartered Financial Analyst), Claritas (Financial Services Certificate), en CIPM (Certificate in Investment Performance Measurement) opleidingen aanbiedt. De CFA titel wordt na het afronden van 3 examenniveaus en het voldoen aan de vereiste voor praktijkervaring in bruikleen aan geslaagden toegekend. Het gebruik van deze titel betekent dat de geslaagde zich aan de strikte vereisten voor toekenning onderwerpt. Dit behelst nadrukkelijk het jaarlijks herzien van een ethische beroepscode wat de bewustwording van een bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid beoogd te stimuleren.

CFA Nederland is een beroepsvereniging van financiële professionals die streeft naar het implementeren van de hoogste beginselen voor professioneel gedrag en is onderdeel van het wereldwijd actieve CFA Instituut. De organisatie stimuleert ethisch gedrag in financiële markten en is een bron van kennis voor de wereldwijde financiële industrie en academische wereld. De doelstelling is om een omgeving te creëren waarin klantbelangen voorop staan, markten naar hun beste vermogen functioneren, en economische groei wordt gestimuleerd. CFA Nederland heeft 700 leden verspreid over alle financiële sub-sectoren, werkgevers en steden. Het CFA Instituut heeft wereldwijd meer dan 112,966 leden en 140 lokale verenigingen.

De missie van CFA Nederland is om een stimulerende rol te spelen in Nederland bij het uitbouwen van de hoogste beginselen voor ethiek, educatie en professioneel gedrag binnen de financiële sector. Om deze missie te implementeren streeft CFA Nederland ernaar om een vereniging te zijn:

- waarvan alle serieuze professionals deelgenoot willen zijn
- waar financiële professionals zich op richten voor internationale erkenning en educatie
- die een leidende rol speelt op het gebied van ethiek, integriteit en duidelijke gedragsnormen binnen de financiële industrie
- die samenwerkt met haar lokale netwerk van leden en partners, alsook het wereldwijde netwerk van zusterverenigingen

CFA Society Netherlands Demographic

TOTAL MEMBERS	2007	2008	2009	2010	2011	2012
NETHERLANDS	452	466	494	538	604	669
EMEA	14,998	15,702	16,245	17,700	19,247	20,522

GROWTH	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	5-YEAR CAGR
NETHERLANDS	3%	6%	9%	12%	11%	8%
EMEA	5%	3%	9%	9%	7%	6%

OCCUPATION	NETHERLANDS	EMEA
CHIEF-LEVEL EXECUTIVE	3%	7%
CONSULTANT	6%	6%
PORTFOLIO MANAGER	33%	25%
RELATIONSHIP MANAGER	6%	5%
RESEARCH ANALYST	10%	13%
RISK MANAGER	8%	6%
OTHER	33%	38%

**CFA Society
Netherlands**

CONTACTGEGEVENS

Perscontact: carolien@porscommunicatie.nl

Inhoudelijke informatie: hilko.debrouwer@cfanetherlands.nl

CFA Society Netherlands
Laan van Kronenburg 2
1183AS Amstelveen
Nederland

Telefoon: +31 (0)6 1065 0334

E-mail: info@cfanetherlands.nl

Website: www.cfanetherlands.nl